

helse@helse-vest.no, 24. oktober 2022

Høringsuttalelse til Regional utviklingsplan 2023–2035, Helse Vest

Avsender: Nasjonal kompetanstjeneste for læring og mestring innen helse (NK LMH)

Vi takker for invitasjon og mulighet til å gi innspill til arbeidet med Regional utviklingsplan 2023–2035 for Helse Vest.

Om oss

NK LMH er en nasjonal kompetansetjeneste som skal bidra til at lærings- og mestringsvirksomhet i hele landet holder god kvalitet og er kunnskapsbasert. Vårt overordnede mål er å bidra til at personer med helseutfordringer og deres nærstående øker helsekompetanse, mestring og livskvalitet. NK LMH eies av Helse Sør-Øst RHF (HSØ) og er lokalisert ved Oslo universitetssykehus HF, Aker.

I høringsinvitasjonen bes det spesielt om innspill til hvordan man kan løse utfordringer knyttet til bærekraft og økende behov for helsetjenester.

I vårt innspill har vi valgt å gi noen overordnede betraktninger med hensyn til dette.

Generelt

Utkastet til regional utviklingsplan gir etter NK LMHs vurdering en innsiktsfull og tydelig beskrivelse av de utfordringene vår felles helsetjeneste står overfor. Vi støtter opp om valgte strategiske målsettinger, innsatsområder og tilhørende tiltaksplaner. Videre berømmer vi den helhetlige tilnærmingen, med vekt på ulike perspektiver og en felles helsetjeneste. Planen synes å være godt gjennomarbeidet, oversiktlig og sammenhengende.

Helsekompetanse og mestring

Særlig positivt finner vi det at Helse Vest prioriterer en satsing på å styrke pasienter, brukere og pårørende i å medvirke, ta gode beslutninger om egen helse og å mestre egen helsetilstand. Med dette viser Helse Vest at de tar på alvor de utfordringene vi står ovenfor som helsevesen og samfunn. **I denne sammenheng savner vi imidlertid en synlig kobling til myndighetenes satsning på å øke befolkningens helsekompetanse (Strategi for å øke helsekompetansen i befolkningen, 2019).**

Arbeidet med læring og mestring innen helse er utvilsomt et viktig bidrag i utviklingen av sosial bærekraft. Økt helsekompetanse hos brukere, pasienter og pårørende og i befolkningen generelt, er en forutsetning for å kunne nærme oss bærekraftmålet om god helse og livskvalitet for alle (SDG3).

Helsepedagogikk og brukervedvirkning på tjenestenivå

Vi ser også svært positivt på at Helse Vest vektlegger relasjons- og kommunikasjonskompetanse blant sine medarbeidere.

Det å arbeide med informasjonsformidling, undervisning og veiledning for å styrke folks helsekompetanse og mestring, forutsetter god pedagogisk kompetanse hos fagutøverne. Det handler om å ha gode kommunikasjonsferdigheter og tilstrekkelig helsepedagogisk kompetanse for å skape gode individuelle møter uavhengig av diagnose, alder, digital kompetanse, språk, etnisitet med mer. Det handler også om hvordan ta utgangspunkt i brukernes egne ressurser og styrker for å legge til rette for læring og mestring.

En sentral del av helsepedagogikken handler om å styrke kompetanse i å involvere brukere, pasienter og pårørende i utvikling av tjenester og tilbud. **Vi savner en tydeligere vektlegging av brukervedvirkning også på tjenestenivå.** Dette er generelt sett et kompetansesvakt område i helsetjenesten og bør prioriteres.

Brukermedvirkning på tjenestenivå innebærer å involvere brukerrepresentanter gjennom hele utviklingsprosessen fra planlegging, til gjennomføring og evaluering av tilbud. Å ansette erfaringskonsulenter ved en klinikk er et eksempel på tiltak som kan bidra til dette. For nærmere informasjon om HVA, HVORDAN og HVORFOR brukervedvirkning, se her: <https://mestring.no/helsepedagogikk/brukervedvirkning/>

En kunnskapsoversikt over forskning på brukervedvirkning på tjenestenivå, viser at å involvere brukere i utvikling av helsetjenester har betydning for tjenestenes form og innhold. Les mer her: <https://erfaringskompetanse.no/nyheter/hvorfor-og-hvordan-utvikle-tjenester-i-samarbeid-med-brukere/>

Ta gjerne kontakt ved behov for ytterligere informasjon.

Med vennlig hilsen

Siw Bratli

leder

Nasjonal kompetansetjeneste for læring og mestring innen helse (NK LMH)

Cecilia Sønstebø

senior kommunikasjonsrådgiver

Nasjonal kompetansetjeneste for læring og mestring innen helse (NK LMH)